

Крайно време е енергийното обновяване на многофамилните жилищни сгради да се превърне в политика, а не в лотария
За втори път се подиграхме с очакванията на хората - а сега накъде?

*Декларация от името на 14 общини
от Общинска мрежа за енергийна ефективност ЕкоЕнергия:
Берковица, Бургас, Габрово, Община град Добрич, Етрополе, Крушари, Кула,
Кюстендил, Лом, Лясковец, Павликени, Смолян, Троян, Ямбол*

Ние, долуподписаните представители на местните власти, изразяваме дълбока си загриженост и разочарование от настоящия подход, възприет от държавата при подбора на многофамилни сгради, които отговарят на условията за финансиране на енергийно обновяване в рамките на Плана за възстановяване и устойчивост. Както неведнъж предупреждавахме, процесът се оказва фундаментално несправедлив и белязан от множество слабости, които изискват незабавно внимание.

Общините в цялата страна бяха принудени да се придържат към несправедлива методика по време на тази процедура, което доведе до осезаемо и основателно недоволство сред българските граждани и всички ангажирани представители на местните власти. Никой не можеше да предвиди дали дадена сграда има шанс, докато не се възложат, извършат и заплащат съответните обследвания. Това от своя страна засили чувството на недоверие в ефективността и справедливостта на целия процес. Така за пореден път излъгахме очакванията на стотици хиляди българи – след като през 2016 година над 3000 сгради останаха „извън борда“, сега още 2300 споделят същата участ – при това, след като са инвестирали не малко собствени средства. Тази несправедливост води до нагласи, които може и да не ни позволят трети шанс, а в светлината на либерализацията на електроенергийния пазар и схемата за търговия с емисии в сградния сектор, енергийната ефективност е по-нужна от всякога.

С настоящото настояваме държавата, в лицето на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и лично на министър Андрей Цеков, да извърши бърз и честен анализ на създалата се ситуация. Обективната оценка е наложителна, за да се отговори на опасенията на тези, които са инвестирали време и средства в подготовката на своите заявления, но се оказват изключени от жизненоважна подкрепа. Държим да отбележим, че именно методиката за оценка е обект на критика, а не оценките на отделните сгради.

За да се повиши прозрачността, настояваме държавата да предостави на всички общини достъп до информацията относно класирането на всяка сграда в страната. Подобна прозрачност е от съществено значение за укрепване на доверието и разбирането между всички заинтересовани страни.

Заедно с това призоваваме за формулиране на цялостна национална политика за енергийна ефективност на многофамилните сгради в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план. Тази политика следва да включва проактивни мерки за децентрализация на програмата за енергийно обновяване на жилищни сгради в България, като се осигури по-справедливо разпределение на ресурсите. Това включва незабавно създаване на паралелно действаща програма, комбинираща грантово финансиране в комбинация с безлихвен кредит, която да посреща инвестиционните потребности на гражданите където и когато възникнат.

В заключение, призоваваме държавата да коригира настоящата ситуация, като вземе справедливо решение: да осигури 100% безвъзмездно финансиране за енергийно обновяване на всички сгради в страната, които остават в резервния списък.

Тази проактивна стъпка не само ще поправи настоящата несправедливост, но и ще допринесе за постигането на общата цел за енергийна ефективност в полза на всички граждани. Това действие трябва да бъде придружено с ясна пътна карта за бъдещите форми на финансиране, в които този кампаниен механизъм да бъде заменен с устойчиви и постоянно действащи схеми, работещи в интерес на цялото българско общество.

ОБЩИНСКА МРЕЖА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ЕКОЕНЕРГИЯ

17 януари 2024 г.

ТАНЯ ХРИСТОВА

Председател на УС на ОМЕЕ ЕкоЕнергия